

РЕШЕНИЕ

№ 29

гр. Велико Търново, 06.03.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АПЕЛАТИВЕН СЪД – ВЕЛИКО ТЪРНОВО, ВТОРИ ГРАЖДАНСКИ И ТЪРГОВСКИ СЪСТАВ, в публично заседание на седми декември през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: ХРИСТИНА ДАСКАЛОВА

Членове: ЕМАНУИЛ ЕРЕМИЕВ
ИСКРА ПЕНЧЕВА

при участието на секретаря ГАЛЯ М. РОМАНОВА
като разгледа докладваното от ИСКРА ПЕНЧЕВА Въззивно търговско дело
№ 20224001000085 по описа за 2022 година

за да се произнесе взе предвид следното:

С Решение № 260032/ 07.07.2021 г. по Т.д. № 113/ 2018 г. по описа на ОС – Ловеч е признато за установено по отношение на „Петрол Холдинг“ АД /н/, „Алфа Кепитъл“ АД /н/ и „Петрол“ АД, на основание чл.26 ал.1 предл. първо от ЗЗД, че прехвърлянето собствеността на 51 516 746 акции от капитала на „Петрол“ АД по реда на принудителното изпълнение по изп. дело № 45/ 2013 г. по описа на ЧСИ М. П. с взыскател „КТБ“ АД /н/ и длъжник „Петрол Холдинг“ АД на купувача „Алфа Кепитъл“ АД чрез сключената на 02.12.2013 г. борсова сделка, регистрирана на 04.12.2013 г. в регистъра на „Централен Депозитар“ АД, е нищожно поради противоречие със закона – чл.8 ал.1 ЗПЗФИ – отм. и е постановено заличаване на вписването в регистъра на „Централен Депозитар“ АД на борсова сделка под № 20131202000460344/ 04.12.2013 г. поради прогласяването ѝ за нищожна. Постановено е заличаване на вписването в регистъра на „Централен Депозитар“ АД на борсовата сделка. Решението е постановено при участието като трети лица – помагачи на ищеца „Петрол Холдинг“ АД /н/ – „Корект Фарм“ ЕООД /н./ и „Транс експрес Ойл“ ЕООД и на ответника „Алфа Кепитъл“ АД /н/ – „КТБ“ АД /н/ и ЧСИ М. П..

Срещу решението са подадени въззивни жалби от двамата ответници и от всички трети лица – помагачи.

Всички жалбоподатели поддържат становището си за недопустимост на постановеното решение на множество основания, във връзка с които излагат подробни съображения: поради произнасяне на съда по нередовна искова молба, по непредявен иск, по недопустим иск, при липса на правен интерес от установителен иск за нищожност. Молят решението да бъде обезсилено като процесуално недопустимо и производството по делото – прекратено. При приемането му за допустимо, излагат съображения, че по същество то е неправилно и незаконосъобразно. Третите лица – помагачи на страната на ищеца „Петрол Холдинг“ АД /н/ – „Корект Фарм“ ЕООД /н./ и „Транс експрес Ойл“ ЕООД излагат, че решението е недопустимо спрямо тях и на друго основание – неправилното им конституиране на помагачи, тъй като нямат интерес да подпомагат тази страна, а тъкмо напротив – имат интерес да подпомагат своя праводател – ответника по спора „Алфа Кепитъл“ АД /н/.

„Алфа Кепитъл“ АД /н/ счита за незаконосъобразен, в разрез с процесуалните норми, формирания от съда извод, че дружеството е подставено лице на възискателя по изп. дело „КТБ“ АД /н/. Този извод недопустимо почивал на констатации на административен орган – КФН в издаден АУАН, който не представлявал годно доказателствено средство за съответния факт. Съдът погрешно тълкувал термина „подставено лице“ и необосновано приел, че е нарушена забраната на чл.185 б „а“ ЗЗД относно купувачите на публична продажба. От една страна, „КТБ“ АД /н/ не била лице, което по закон или по назначение управлява или пази чуждо имущество, като възлагането от ЧСИ да действа като инвестиционен посредник при продажбата на акциите не й придавала качество на такова лице, а отделно от това, доколкото акциите материализирали права, те не можело да бъдат управлявани, нито предвид безналичния им характер – да бъдат пазени. От друга страна, акциите били придобити не от „КТБ“ АД /н/, а от сочения купувач „Алфа Кепитъл“ АД /н/, независимо че това станало със средства от отпуснат от Банката кредит.

Жалбите на ответника „Петрол“ АД и третото лице – помагач „Транс експрес Ойл“ ЕООД са напълно идентични. Считат решението за необосновано – от него не ставало ясно дали съдът приема сделката по продажбата на акции за нищожна като симулативна съгласно чл.17 ЗЗД, поради нарушение на чл.8 ал.1 ЗПЗФИ – отм. или като сключена в нарушение на чл.185 б „а“ ЗЗД. Излагат подробни съображения защо на нито едно от тези основания борсовата сделка не е нищожна, като също споделят тезата на „Алфа Кепитъл“ АД /н/, че съдът неправилно тълкува понятието „подставено лице“, поради което и неправилно приел „Алфа Кепитъл“ АД /н/ за такова.

„КТБ“ АД /н/ също счита за неправилни изводите на съда, че „Алфа Кепитъл“ АД /н/ е била подставено лице на „КТБ“ АД /н/ в качеството ѝ на възискател по изп. дело, че това обстоятелство представлява нарушение на чл.8 ал.1 ЗПЗФИ – отм. и че нарушението на тази норма попада в забраната на чл.185 б. „а“ ЗЗД. Тези изводи не

държали сметка за това, че борсовите сделки се сключват на борсов пазар и инвестиционният посредник не може да контролира този пазар по начин, че да гарантира придобиването на акциите от конкретен купувач на конкретна цена, да знае кой е купувачът, да ограничи възможността други купувачи да заявят покупка на част или всички продавани акции. По делото изобщо не се твърдяло, нито било изследвано и установено купувачът „Алфа Кепитъл“ АД да е имал достъп и да е разполагал с вътрешна информация, придобита по някой от забранените от закона начини, но дори да било налице допуснато нарушение по чл.8 ал.1 ЗПЗФИ – отм., по изричната разпоредба на чл.7 такова нарушение не обуславяло недействителност на сделката. Излага, че Банката е действала като всеки един инвестиционен посредник и функциите ѝ са били чисто технически – да обяви акциите за продажба на електронната платформа на борсата при съобразяване броя на акциите и фиксираната им първоначална цена съобразно възложена от ЧСИ поръчка. При тази ситуация била изключена възможността за злоупотреба от страна на Банката и още по-малко – на купувача. Сочи, че дори и да се приеме, че „Алфа Кепитъл“ АД е подставено лице на Банката, то забраната на чл.185 б. „а“ ЗЗД няма да е нарушена, тъй като от една страна няма забрана вискателят да придобива имуществото – предмет на изпълнението, а от друга – Банката дори и като инвестиционен посредник няма качеството на лице, което по закон или назначение управлява или пази чуждо имущество. Моли решението да бъде отменено.

„Корект Фарм“ ЕООД /н./ и ЧСИ М. П. считат, че не са налице нарушения при извършването на публичната продажба на процесните акции, включително при избора на вискателя по изп. дело за инвестиционен посредник по сделката и при определяне на първоначалната цена на една акция. Необосновано било становището на съда за нарушаване на забраната на чл.185 б. „а“ ЗЗД и продажбата на акциите на подставено лице, като нищожност на това основание поначало не била релевирана от ищеца. ГПК не само не забранявал, а изрично давал възможност на вискателя да придобие вещта – предмет на принудителното изпълнение, а при изпълнение върху ценни книжа – да поиска възлагане на вземанията по тях вместо плащане. Дори и да било налице нарушение на забраната на чл.8 ал.1 ЗПЗФИ – отм. за използване на вътрешна информация, това нарушение ангажирало единствено административно-наказателна отговорност, но не водело до недействителност на борсовата сделка с оглед изричната разпоредба на чл.7 от цитирания закон.

В срока по чл.263 ал.1 ГПК е постъпил отговор от ищеца „Петрол Холдинг“ АД /н./, в който е заето становище за неоснователност на жалбите. По въпроса за допустимостта на предявения иск ВКС вече се е произнесъл, че той е допустим и е налице правен интерес от разглеждането му, с който акт първоинстанционният съд се съобразил. Излага, че редът за извършване на атакуваната сделка бил предвиденият в ГПК ред за изпълнение върху недвижими вещи, при което неоснователно

жалбоподателите считали, че тя попада в приложното поле на ЗППЗК и е недопустимо атакуването ѝ по исков ред. Неоснователно било оплакването на „Петрол“ АД, че липсвал правен интерес от иска срещу него. Интересът произтичал от необходимостта да бъде обвързано дружеството от решението, с което се установявала собствеността върху капитала му. Моли жалбите да бъдат оставени без уважение.

Въззивните жалби на „Алфа Кепитъл“ АД /н/, „Петрол“ АД, „КТБ“ АД /н/ и ЧСИ М. П. срещу решението са подадени в срока по чл.259 ал.1 ГПК, от легитимирана страна, против обжалваем съдебен акт, поради което са процесуално допустими и следва да се разгледат по същество. Въззивните жалби „Корект Фарм“ ЕООД /н./ и „Транс експрес Ойл“ ЕООД съдът също намира за процесуално допустими, независимо че с тях се атакува позитивно за подпомаганата от тях страна решение, защото тези участници в производството обжалват допустимостта на решението спрямо тях, оспорвайки именно законосъобразността на конституирането им като трети лица – помагачи на страната на ищеца с оглед липсата на предпоставките на чл.218 и чл.219 ГПК за възникване на акцесорното процесуално правоотношение.

С Решение № 260044/ 20.10.2021 г. по делото съдът е оставил без уважение молбата на ответника „Петрол“ АД за допълване на горното решение.

Срещу това решение са постъпили въззивни жалби от „Петрол“ АД, „Алфа Кепитъл“ АД /н/ и „КТБ“ АД /н/. „Петрол“ АД счита решението за недопустимо, защото съдът се бил произнесъл по молба за допълване, различна от подадената от него, доколкото в диспозитива се сочело, че е оставена без уважение молба за допълване на решение, постановено по Т.д. № 113/ 2021 г. № 186/ 02.07.2015 г, постановено по гр.д. № 624/ 2014 г. Моли решението да бъде обезсилено и върнато на друг състав за произнасяне по молбата. Ако съдът приемел акта за допустим, то го счита за неправилен и моли съдът да го отмени и да уважи молбата за допълване на решението. Ищецът навел твърдения за различни факти, които според него нарушавали различни императивни правни норми и водели до нищожност, при което жалбоподателят счита, че са предявени толкова искове, колкото е и броят на твърдените факти. Обстоятелството, че всички искове били квалифицирани по чл.26 ал.1 предл. първо от ЗЗД, не ги превръщало в един иск и съдът дължал произнасяне по всеки един от тях. Неправилно съдът приел, че единият от исковете – за нищожност поради липса на форма – е евентуален и предвид уважаването на другия – не дължи произнасяне по него. „КТБ“ АД /н/ излага идентични съображения за неправилност на решението по чл.250 ГПК. „Алфа Кепитъл“ АД /н/ счита решението за неправилно, защото едва в него съдът посочил, че е сезиран със съединени при условията на евентуалност искове. При положение, че в исковата си молба ищецът не заявил кой иск е главен и кои са евентуално съединени, съдът следвало да приеме, че исковете са съединени кумулативно и да се произнесе по всеки един от тях. Молят решението да

бъде отменено и съдът да уважи искането за допълване на решението.

Въззивната жалба на „Петрол“ АД е процесуално допустима и следва да бъде разгледана по същество. Въззивните жалби на „КТБ“ АД /н/ и „Алфа Кепитъл“ АД /н/ против решението по чл.250 ГПК са процесуално недопустими и следва да бъдат оставени без разглеждане, като производството по тях бъде прекратено. Тези страни не са сезирали първоинстанционния съд с искане за допълване на решението в срока по чл.250 ал.1 ГПК и не разполагат с процесуално право да обжалват допълнителното решение, с което искането на друга страна в производството, преценила, че решението е непълно и упражнила правото си по чл.250 ал.1 ГПК, е оставено без уважение.

В изпълнение на задълженията си по чл.269 от ГПК въззивният съд извърши служебна проверка относно валидността на обжалваното решение и намира, че съдебният акт не страда от пороци, водещи до неговата нищожност – постановен е от законен състав, в пределите на правораздавателната власт на съда, изготвен е в писмена форма, подписан е и е разбираем.

По отношение на допустимостта на решението съдът намира следното:

Неправилно в Определение № 260172/ 24.11.2020 г., с което е изготвен проект за доклад по делото, съдът е изложил, че с Определение № 508/ 27.11.2019 г. по ч.т.д. № 1838/ 2019 г. ВКС се е произнесъл по допустимостта на предявените искове и е приел, че ищецът има правен интерес от конкретния иск. Произнасянето на ВКС не е в тълкувания от първоинстанционния съд смисъл – то касае само правния въпрос дали предявени от синдик искове по чл.26 ЗЗД за нищожност на сделки, по които страна е длъжникът, са искове за попълване на масата на несъстоятелността с оглед преценката за дължимост на държавна такса за производството. ОС – Ловеч незаконосъобразно не е разгледал и не се е произнесъл по наведените от страните възражения срещу допустимостта на иска.

Исковата молба /с уточняващата я такава от 13.12.2018 г. и допълнителната искова молба/ е редовна и оплакванията на жалбоподателите, че съдът се е произнесъл по нередовна такава, са неоснователни. Ищецът „Петрол Холдинг“ АД /н/ е предявил иск за прогласяване нищожността на извършеното по реда на принудителното изпълнение по изп. дело № 45/ 2013 г. по описа на ЧСИ М. П. с вискател „КТБ“ АД /н/ и длъжник „Петрол Холдинг“ АД прехвърляне на собствеността върху 51 516 746 безналични акции от капитала на „Петрол“ АД на „Алфа Кепитъл“ АД /н/ чрез борсова сделка, сключена на 02.12.2013 г., регистрирана на 04.12.2013 г. в регистъра на „Централен Депозитар“ АД. Предметът на търсената защита е ясен – оспорва се действителността на публичната продажба по соченото изп. дело, която предвид специфичния предмет на принудителното изпълнение – безналични ценни книжа – е реализирана чрез борсова сделка. Формулировката на петитума отразява именно този сложен фактически състав на прехвърлянето на акциите, който включва насочване на

принудително изпълнение срещу тях и провеждане на публична продан, но по специален ред, предвиден за тях. Претенцията на ищеца е основана на твърдения за незаконосъобразни действия на ЧСИ М. П. по принудителното изпълнение, които според него опорочават прехвърлянето на акциите до степен на нищожност. Сочените действия, извършени в противоречие с изискванията на закона, са следните: ненадлежно уведомяване на длъжника за конституиране на КТБ АД като вискател в качеството му на цесионер по договор за цесия с първоначалния вискател „Уникредит лизинг“ АД и за пристъпване към принудително изпълнение върху притежаваните от длъжника безналични акции; неспазване правилата на Глава 43 от ГПК относно публичната продан – за опис, насрочване, разгласа, обявяване на първоначалната продажна цена, от която да започне наддаването, а именно борсовата цена от деня, предшестващ датата на публичната продан; неиздаване на актове в рамките на принудителното изпълнение – постановление за постъпили наддавателни предложения, постановление, обективизиращо изявлението на ЧСИ за цедиране на акциите от името на длъжника в полза на вискателя, постановление за възлагане на акциите по най-високата предложена цена; прехвърляне на акциите вместо по реда на чл.516 ал.6 т.2 и ал.7 ГПК по реда на ЗППЦК, който ред бил неприложим съгласно чл.4 ал.3 ЗППЦК; възлагане от ЧСИ извършването на продажбата на акциите на инвестиционен посредник КТБ АД – единственият вискател по изп. дело и едновременно с това и кредитор на купувача по сделката, на когото е предоставил средства именно за закупуване на акциите; сключване на борсовата сделка при цена на акциите, едностранно определена от ЧСИ, валидна година преди сделката, вместо по борсовата цена в деня преди сделката; вписване на сделката в регистъра на „Централен депозитар“ АД въпреки наложена обезпечителна мярка с акт на ОС – Стара Загора; погасяване със сумата от борсовата сделка на вземания на КТБ АД като вискател по изп. дело, като присъединен вискател с вписан особен залог по ЗОЗ и за комисионна за действията му като инвестиционен посредник и на ЧСИ за такси, без да е извършвано разпределение, а въз основа на издадени протоколи за погасяване, които не са връчвани на страните в изп. производство. С молба от 18.03.2021 г. /л.790, том 3/ ищецът е навел твърдения за нищожност на борсовата сделка като сключена в противоречие с чл.185 ЗЗД поради това, че купувачът „Алфа Кепитъл“ АД /н/ „е действал като подставено лице на вискателя КТБ АД /н/“. Изложил е, че това обстоятелство било установено с влязъл в сила АУАН на КФН. Ищецът сам е квалифицирал исковата си претенция като отделни искове по три основания на чл.26 ЗЗД – нищожност поради противоречие със закона – ал.1 предл. първо, нищожност поради заобикаляне на закона – ал.1 предл. второ и нищожност поради липса на форма – ал.2 предл. трето. Съдът в настоящия му състав счита, че е сезиран само с един иск с правна квалификация по чл.26 ал.1 предл. първо ЗЗД. Ищецът извежда различни основания за нищожност, позовавайки се на едни и същи факти, които според него

опорочават прехвърлянето. Всички твърдени от него пороци обаче са свързани с нарушаване на правни норми, т.е. следва да бъдат подведени под основанието по ал.1 предл. първо на чл.26 ЗЗД. Иск за нищожност поради заобикаляне на закона не е предявен. Заобикаляне на закона е налице, когато чрез позволени средства се цели непозволен или забранен от закона резултат, а публичната продан не може да е насочена към постигане на такъв – тя винаги се извършва в рамките на изпълнително производство с легитимната цел за удовлетворяване на кредитор, който разполага с изпълнителен титул срещу конкретния длъжник. Ищецът не излага твърдения, че самата борсова сделка, чрез която е осъществена публичната продан, заобикаля закона. Иск за нищожност поради неспазване на формата също не е предявен. Основанието за такъв иск ищецът извежда от твърденията за извършени от съдебният изпълнител действия по изп. дело без да бъдат издавани съответните предвидени от закона актове, при което отново се касае до незаконосъобразни действия, т.е. в противоречие със закона. По отношение на борсовата сделка ищецът не твърди тя да е сключена извън борсата, извън работното ѝ време, по ред, различен от предвидения в ЗППЦК и правилата на „Българска фондова борса – София“ АД. Обстоятелството, че ОС неправилно е приел, че ищецът е предявил при условията на евентуалност и искове по чл.26 ал.1 предл. второ ЗЗД и чл.26 ал.2 предл. трето ЗЗД в случая не обосновава недопустимост на решението, защото съдът не е разгледал тези искове.

Предявеният от ищеца иск по чл.26 ал.1 предл. първо ЗЗД е само един, като отделните наведени нарушения на правни изисквания не представляват отделни искове с това основание, както неправилно счита ответникът „Петрол“ АД във въззивната си жалба срещу допълнителното решение. ОС – Ловеч се е произнесъл именно по предявения иск, като е обсъдил заявените от ищеца факти, сочени да водят до нищожност на сделката, приел е, че е налице само едно от твърдените нарушения, което е аргументирало извода му за основателност на исковата претенция.

Настоящата инстанция намира така предявения от „Петрол Холдинг“ АД /н/ против „Алфа Кепитъл“ АД /н/ и „Петрол“ АД иск с правно основание чл.26 ал.1 предл. първо от ЗЗД за процесуално недопустим. Ищецът поддържа, че неговите акции са продадени на публична продан съобразно избрания от вискателя изпълнителен способ по чл.516 ал.6 т.2 ГПК. Търсената от него защита е насочена към установяване недействителността на тази публична продан с позоваване на действия на съдебния изпълнител, извършени в противоречие със закона. Съдебната практика е категорична, че общите основания за нищожност на правните сделки, визирани в чл.26 ал.1 – 3 ЗЗД, са неприложими към публичната продан с оглед правното ѝ естество. Публичната продан се различава от договора за продажба както по своя фактически състав, така и по правните си последици. При нея съдебният изпълнител действа като орган на държавна власт, комуто е възложено принудителното изпълнение, и прехвърля актив на длъжника принудително – въпреки волята на последния – с цел удовлетворяване на

притезание на негов кредитор. Според ВТАС изводът за неприложимост на общите основания на ЗЗД не се променя от обстоятелството, че в случая публичната продан не се осъществява по предвидена в ГПК процедурата относно изпълнението върху недвижими имоти и съответно не приключва с издадено постановление за възлагане, а се извършва чрез отделна правна сделка – борсова сделка, сключена по възлагане от съдебния изпълнител, и приключва с вписването ѝ в регистъра на „Централен депозитар“ АД, което е последният елемент от фактическия ѝ състав и легитимира приобретателя като притежател на акциите. Виждането на ищеца в обратния смисъл – че изпълнението върху процесните акции се реализира по реда на публичната продан на недвижим имот – е изцяло несъстоятелно. Законодателят изрично е разграничил реда за принудително изпълнение върху ценните книги в зависимост от това дали се касае до налични или до безналични такива, като този ред е съобразен с характеристиките и спецификите на двата вида. Наличните акции имат веществен характер и могат да бъдат предмет на вещно-правни сделки, сключвани по гражданскоправен ред – по ЗЗД и по реда на ТЗ, затова и уредбата на принудителното изпълнение върху тях препраща към изпълнението върху вещи и конкретно върху недвижим имот – чл.515 ал.4 ГПК. За тяхната продажба се прави обявление, извършва се наддаване и проданта им приключва с постановление за възлагане, което може да бъде обжалвано поради процесуалната му незаконосъобразност в хипотезите на чл.435 ал.3 ГПК. Действителността на продажбата им съгласно чл.496 ал.3 ГПК може да бъде оспорвана по исков ред единствено при невнасяне на цената от лицето, комуто имотът е възложен, и при нарушаване на чл.490 ГПК – когато в наддаването са участвали лица без право на това – длъжникът, неговият законен представител, длъжностните лица от канцеларията на районния съд, служителите на съдебния изпълнител и лицата по чл.185 ЗЗД. Обявяване недействителността на публичната продан на друго основание, извън посочените, е недопустимо, в каквато насока е съдебната практика /Определение № 67/ 27.01.2023 г. по ч. т. д. № 2656/2022 г., II т. о. на ВКС, Определение № 346/14.07.2022 г. по гр. д. № 4970/2021 г., I г. о. на ВКС, Определение № 60629 от 20.07.2021 г. по гр. д. № 97/2021 г., III г. о. на ВКС/. С оглед спецификата на безналичните ценни книги, които нямат веществено изражение, публичната им продан не се подчинява на правилата за публична продан на недвижим имот, а съгласно чл.516 ал.7 ГПК те се продават чрез банка по установения за тях начин, който е редът, регламентиран в ЗППЦК. Цитираната от ищеца норма на чл.4 ал.3 ЗППЦК не изключва реда на ЗППЦК за продажбата на акции в изпълнителното производство, защото самата уредба на това производство в ГПК препраща към специалния ред, предвиден за разпореждането с тях. Прехвърлянето на безналични акции не става с едностранен акт на съдебния изпълнител, а с регистриране на борсовата сделка в „Централен депозитар“ АД, вписването в който има конститутивно действие на основание чл.127 ал.1 ЗППЦК, предвиждащ, че издаването и разпореждането с

безналични ценни книжа има действие от регистрацията им в депозитаря. Разпоредбата на чл.496 ал.3 ГПК е неприложима към проданта на безналични акции, която от една страна не приключва с постановление за възлагане, а от друга страна, сочените нарушения, обуславящи недействителност на проданта, няма как да бъдат допуснати при борсовата сделка. Безналичните акции се търгуват на регулиран пазар, организиран и управляван от борсата при общи, стандартизирани правила, при строга формалност чрез попълване и изпращане по електронен път и на хартиен носител на унифицирани файлове/ документи. Плащането на цената по борсовата сделка е елемент от фактическия ѝ състав, който се осъществява едновременно с прехвърлянето на акциите – в компютърната система на „Централен депозитар“ АД за регистриране на операциите се извършва едновременно дебитиране на сметката на прехвърлителя и кредитиране на сметката на приобретателя, при което сделката не може да бъде сключена без да е платена цената. По делото не се и твърди неплащане на цената, а напротив – изложено е, че цената е платена и е послужила за погасяване на вземанията на вискателя. Тъй като страните продавач и купувач при сключване на сделката не действат лично, а винаги чрез инвестиционни посредници – членове на борсата, и наддаването на борсата се извършва при спазването на специфични, строго формални изисквания, персоналните ограничения на чл.490 ГПК и чл.185 ЗЗД относно купувача не могат да намерят приложение. Независимо от това следва да се отбележи, че ищецът не е релевира надлежно като основание за нищожност/ недействителност на проданта качеството на купувача „Алфа Кепитъл“ АД /н/ като субект, който няма право да придобива на основание чл.185 б. „а“ ЗЗД. Факти, позволяващи извеждането на такова основание не са изложени нито в исквата молба, нито в допълнителната такава. Ищецът се е позовал на чл.185 ЗЗД едва с молбата си от 18.03.2021 г. /л.790, том 3/ във връзка с протоколно определение на съда от първото по делото с.з. на 09.03.2021 г. за оставяне на исквата молба без движение, в което дадените указания на съда са били за конкретизиране на „всеки един иск поотделно, в какъв ред и при какви условия е предявен, в какво се изразява нищожността и по отношение на кой акт, между кои страни и какво е искането“. Тези указания освен че са неясни и лишени от основание, защото както бе посочено исквата молба е била редовна и не са били налице предпоставките на чл.129 ал.4 ГПК за оставянето ѝ без движение, не дават основание за заявяване на нови, ненаведени в преклузивните срокове основания на иска. Самото позоваване на чл.185 ЗЗД е голословно, неподкрепено с твърдения за осъществяване на фактическия състав на цитираната норма от купувача „Алфа Кепитъл“ АД /н/. Съгласно б. „а“ на чл.185 ЗЗД не могат да бъдат купувачи на публична продан нито пряко, нито чрез подставено лице лицата, които по закон или по назначение от властта управляват или пазят чужди имущества – относно същите тия имущества, както и длъжностните лица относно имотите, които по служба им е възложено да продават. Ищецът дори не твърди, че купувачът „Алфа Кепитъл“ АД е придобил акциите чрез

подставено лице – вискателя КТБ АД, а изявлението му е, че купувачът е действал като подставено лице на КТБ АД, т.е. че банката е действителният купувач на акциите, в каквато насока никога не са излагани твърдения. По изложените съображения ВТАС намира, че с обжалваното решение ОС – Ловеч се е произнесъл по недопустим иск, което прави решението недопустимо.

Решението на ОС – Ловеч е недопустимо по отношение на „Корект Фарм“ ЕООД /н./ и „Транс експрес Ойл“ ЕООД и на друго основание. Тези дружества незаконосъобразно са конституирани като трети лица – помагачи на ищеца. Привличането на трето лице – помагач съгласно чл.218 ГПК е обусловено от наличието у страната, която иска привличането, на правен интерес от привличането, който се състои в прокламираната в чл.223 ал.2 ГПК задължителна сила на мотивите на решението между главните страни в отношенията между съответната подпомагана главна страна и подпомагащата я страна. Интерес е налице в случай, че страната, искаща привличането, разполага срещу третото лице с регресни права, спрямо които правата – предмет на първоначалните иски – са обуславящи. Т.е. между привличащия и привлечения трябва да са налице такива правоотношения, които при неблагоприятно решение по главния иск биха позволили на привличащия да предяви иск против привлечения, като в процеса последният ще бъде подчинен на мотивите на постановеното решение. Интерес от привличането е налице и когато решението обвързва третото лице дори и без участието му по делото. В настоящия случай за ищеца „Петрол Холдинг“ АД /н./ не съществува интерес от привличането, защото „Корект Фарм“ ЕООД и „Транс експрес Ойл“ ЕООД нямат интерес да го подпомагат да бъде постановено позитивно за него решение, а тъкмо напротив – те имат интерес да подпомагат ответника „Алфа Кепитъл“ АД /н./, който е техен праводател. От цялостното им процесуално поведение, вкл. становищата им в депозираните от тях въззивни жалби за неправилност на първоинстанционното решение, е видно, че те бранят интересите именно на ответното дружество. Ищецът няма регресни права спрямо тях, които да произтичат от отхвърлянето на исковата му претенция и всъщност той иска да черпи права срещу тях от решение, уважаващо предявения от него иск, каквото действие решението би имало само в случай, че те бяха ответници по иска. Не е налице интерес от привличането и на основание обвързваща сила спрямо неучаствали в производството лица – силата на пресъдено нещо на решението по иск по чл.26 ЗЗД се разпростира само между страните по спора. По изложените съображения Определение № 260000/ 04.01.2021 г. /л.557, том 3/, с което е прието, че са осъществени предпоставките за допускане на привличането на „Корект Фарм“ ЕООД /н./ и „Транс експрес Ойл“ ЕООД и същите са конституирани като помагачи на ищеца, е незаконосъобразно. Практиката на ВКС приема, че този необжалваем съдебен акт може да бъде отменен от постановилия го съд или от въззивния съд, който ревизира първоинстанционното решение – при жалба срещу решението от страна на помагачите.

В този смисъл са Решение № 50021/ 07.10.2022 г. по т. д. № 1358/2019 г., I т. о. на ВКС, Решение № 106/ 16.07.2018 г. по гр. д. № 4088/2017 г., III т. о. на ВКС, Решение № 28/ 07.03.2018 г. по гр. д. № 1019/2017 г., I т. о. на ВКС, Решение № 156/ 05.07.2016 г. по гр. д. № 5972/2015 г., I т. о. на ВКС. Определението следва да бъде отменено.

За пълнота на изложеното с оглед наведените от жалбоподателите оплаквания за недопустимост на решението съдът намира за необходимо да посочи, че ако предявеният иск беше допустим, то надлежни страни биха били именно двамата ответници. Спрямо „Алфа Кепитъл“ АД /н/ би бил налице интерес от иска, защото дружеството е страна по борсовата сделка, а последица от прогласяването на една сделка за нищожна е реституцията на разменените между страните престации. За да обоснове липсата на правен интерес, ответникът се позовава на разпоредбата на чл.138 ал.1 ЗППЦК, според която придобиването на ценни книжа и други финансови инструменти на регулиран пазар от добросъвестно лице е действително, независимо дали прехвърлителят е техен притежател, но въпросът за добросъвестността на ответника е такъв по същество на спора, а не по допустимостта на иска. Спрямо „Петрол“ АД би бил налице интерес от иска, защото дружеството е емитент на акциите и като такъв би бил обвързан от решението дори и без участието му по делото. Акцията материализира членственото правоотношение между нейния притежател и дружеството, а при евентуално прогласяване нищожността на сделката по прехвърлянето им, акционер ще бъде друг правен субект. Ирелевантно за правния интерес е обстоятелството, че за емитента акционер е този, който е вписан в книгата на безналични акции, водена на основание чл.136, ал.2 ЗППЦК от „Централен депозитар“ АД и съгласно разпоредбата на чл.168 ал.5 от Правилника за дейността си той ще извърши корекция на данните в своите регистри на основание влязлото в сила съдебно решение.

Като постановено по недопустим иск първоинстанционното решение е процесуално недопустимо и следва да бъде обезсилено. Предявеният от „Петрол холдинг“ АД /н/ против „Алфа Кепитъл“ АД /н/ и "Петрол" АД иск по чл.26 ал.1 предл. първо ЗЗД следва бъде оставен без разглеждане и производството по делото – прекратено като процесуално недопустимо. Предвид недопустимостта на решението и приетото по-горе, че съдът е бил сезиран само с един иск, който е разгледан от него по същество, недопустимо се явява и решението на съда по реда на чл.250 ГПК. Решение № 260044/ 20.10.2021 г. също следва да бъде обезсилено.

По разноските: При този изход на спора на ответника „Петрол“ АД следва да бъдат присъдени направените от него разноски за въззивната инстанция – сумата 28 800 лв. заплатено адвокатско възнаграждение.

При завеждане на иска не е събирана държавна такса върху него съгласно чл.620 ал.5 ТЗ, при което с оглед изхода на спора такава следва да бъде възложена в тежест на

ищеца „Петрол холдинг“ АД /н/. При цена на иска 103 033 492 лв. за първоинстанционното производство дължимата държавна такса възлиза на 4 121 339.68 лв., а за въззивното – на 2 060 669.84 лв. или общо 6 182 009.52 лв.

Водим от горното, съдът

РЕШИ:

ОТМЕНЯ Определение № 260000/ 04.01.2021 г. за конституиране на „Корект Фарм“ ЕООД /н./ и „Транс експрес Ойл“ ЕООД като трети лица – помагачи на страната на „Петрол Холдинг“ АД /н/.

ОБЕЗСИЛВА изцяло Решение № 260032/ 07.07.2021 г. по т.д. № 113/ 2018 г. по описа на ОС – Ловеч и **Решение** /допълнително/ № 260044/ 20.10.2021 г. по Т.д. № 113/ 2018 г. по описа на ОС – Ловеч, като процесуално недопустими.

ОСТАВЯ БЕЗ РАЗГЛЕЖДАНЕ предявления от „Петрол холдинг“ АД /н/ с ЕИК 103078860, против „Алфа Кепитъл“ АД /н/ с ЕИК 202658967 и "Петрол" АД с ЕИК 831496285 иск за прогласяване нищожността поради противоречие със закона на прехвърлянето по реда на принудителното изпълнение по изп. дело № 3045/ 2013 г. по описа на ЧСИ М. П. на собствеността върху 51 516 746 безналични акции от капитала на "Петрол" АД с номинална стойност на всяка акция 1 лев, ISIN код BG11PE*****, на купувача „Алфа Кепитъл“ АД, чрез сключената на 02.12.2013 г. борсова сделка, регистрирана в регистъра на „Централен Депозитар“ АД на 04.12.2013 г. и **ПРЕКРАТЯВА** производството по делото като процесуално недопустимо.

Решението е постановено при участието на „КТБ“ АД /н/ и ЧСИ М. П. като трети лица – помагачи на страната на „Алфа Кепитъл“ АД /н/.

ОСЪЖДА „Петрол Холдинг“ АД /н/ гр. Варна, ЕИК 103078860, да заплати на „Петрол“ АД – гр. Ловеч, ЕИК 831496285, сумата **28 800 /двадесет и осем хиляди и осемстотин/ лв.** – направени разноски за заплатено адвокатско възнаграждение по в.т.д. № 85/ 2022 г. по описа на ВТАС.

ОСЪЖДА „Петрол Холдинг“ АД /н/ гр. Варна, ЕИК 103078860, да заплати в полза на бюджета на съдебната власт по сметка на ВТАС държавна такса за производството в размер на **6 182 009.52 лв. /шест милиона сто осемдесет и две хиляди и девет лв. и 52 ст./**

Решението подлежи на обжалване пред ВКС в едномесечен срок, считано от връчване на препис от него на страните.

ОСТАВЯ БЕЗ РАЗГЛЕЖДАНЕ въззивните жалби на „Алфа Кепитъл“ АД /н/ и „КТБ“ АД /н/ против **Решение № 260044/ 20.10.2021 г. по Т.д. № 113/ 2018 г.** по описа на ОС – Ловеч, с което съдът е оставил без уважение молбата на ответника „Петрол“

АД по чл.250 ГПК за допълване на Решение № 260032/ 07.07.2021 г. по Т.д. № 113/ 2018 г. по описа на ОС – Ловеч, като процесуално недопустими и **ПРЕКРАТЯВА** производството по делото по отношение на същите.

Определението подлежи на обжалване пред ВКС от „Алфа Кепитъл“ АД /н/ и „КТБ“ АД /н/ в едноседмичен срок, считано от връчване на препис от него.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____